

Motif

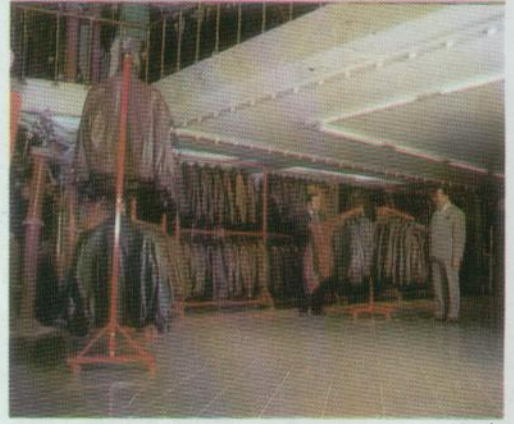
Motif Halk Oyunları Derneği Dergisi Yıl: 1 Sayı: 1

baykallar

Deri Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Merkez: Çarşıkapı Divaniali sk. No:9/A Beyazıt-İstanbul

Mağaza: Mithatpaşa Cd. Büyük Haydar Efendi sk.
No:34 Beyazıt-İstanbul

Şube : Hatboyu Zübeyde Hanım Cd. No:104
Zeytinburnu-İstanbul

Fabrika: Çanlı Tabakhaneleri 4.sk.N:7
Çanlı - Uşak

Tel:516 34 30/ 3Hat-516 16 47/2 Hat.

Fax: 516 48 30

Tel: 518 05 07 -518 07 08

517 93 89

Tel: 510 8873- 510 88 74

Fax: 510 88 75

Tel: 0276. 212 13 13

Fax: 0276. 215 56 10

İmtiyaz Sahibi
Motif Halk Oyunları Eğitim Derneği Adına

M.Zeki BAYKAL
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
H.Bayram GÖKHAN

Genel Sekreter
S.Ahmet ÇORUH
Genel Koordinatör
Osman S. BAYSAL

Reklam ve Halkla İlişkiler Müdürü

Oya BAYSAL
Sanat Yönetmeni
Lerzan ÖKE

Hukuk Müşaviri
Av.Zeycan KÜTÜK
Haber Müdürü
Abdullah BÖRÜBAN

Teknik Müdür
İlhan AKKAYA
Dizgi - Grafik
Alper ALKAN

Baskı Koordinasyon
Turgay ÖZÇİVİ
Denetleyiciler
Adnan SEVİNÇ
Necip BALCI
Ökkeş KAPUCU

Katkıda Bulunanlar
Prof.Dr.Orhan TÜRKDOĞAN
Doç.Dr.Fikret DEĞERLİ
Konservatuvar Müdürü
Lerzan ÖKE

Sanatçılar ve Sanatseverler Derneği Başkanı

Prof.Dr.Gündüz ÖZİŞİK
Ekber YEŞİLYURT

TEKEL Basın ve Yayın Müdürü

Doç.Dr.Şenel ÖNALDI
Ahmet Nurettin BAYSAL

M.Fazlı AKKAYA
Halime ÖZTÜRK

Derya BARTLI
Seda Duran

Okşan SÜDER
Aycan SEVENER

Sacide GÜNGÖR
H.Tülin TEKNİKEL

Dizgi - Grafik Montaj SAYDAM Ajans

Baskı MATSAN Matbaacılık

Cilt ÖZDEMİR Cilt Evi

Renk Ayırımı GÖKSU Grafik

Yönetim Yeri: Motif Halk Oyunları Eğitim Derneği
Fevzipaşa cd. No:124 Atıkali-Fatih/İstanbul

Tel : 531 61 68

Baskı-Yayın Adresi: SAYDAM Ajans

Boyacı Ahmet Sk. Nuribey Han Kat:2/9-10

Çemberlitaş/İstanbul Tel: 517 67 24

Bu sayıda

2 Yönetim Kurulu Üyeleri

3 Motif üzerine
Prof.Dr. Orhan Türkdoğan

4 Hoşgeldin Motif
Osman S. Baysal

5 Başlarken
Zeki Baykal

6 Söyleşi
Zeki Baykal'la röportaj

7 Motif'den haberler
Motif Halk Bilim Ödülleri Dağıtıldı

8 Sorun, Söyleyelim Etnomüzikoloji
Doç.Dr. Şenel Önalı

9 Bibliyografya Çalışması
Ahmet Aydın

10 Kültürümüze hizmet edenler
İbn-ül Emin Kemal Bey

12 Türk sazları Kemeçe
Gürkan Genç

13 Derleme Yunus Emre'ye Selam
Erşen Hodoğlu

14 Derleme Klasik Türk Müziği
Osman S. Baysal

16 İnceleme Bir Kırgız Çadırı

17 Azerbaycan Türkleri
Ahmet Çoruh

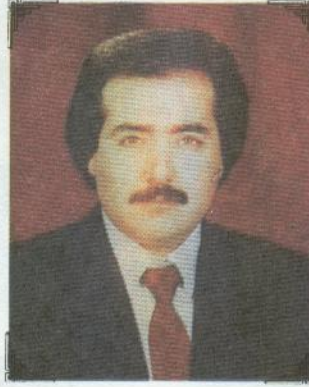
19 Folklorumuzda Yapma Bebekler
H. Oya Baysal

20 Siirt'te Düğün
Niyazi Enginsu

21 Kültür ve Sanat AB'nde Sanatçı
Lerzan Öke

22 Kültür ve Sanat Althan Enson
Lerzan Öke

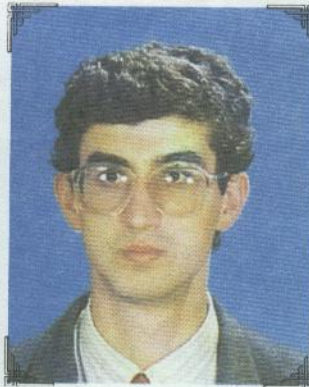
Yönetim Kurulu Üyelerimiz

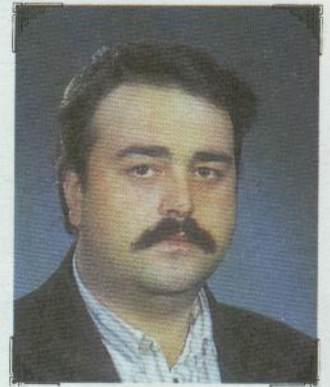
Başkan
Zeki BAYKAL

2. Başkan
Gökhan KAPANOZGİL

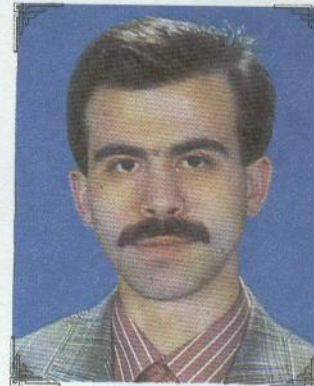
Genel Sekreter
S. Ahmet ÇORUH

Teknik Başkan
Ümit AKYÜZ

Muhasip
Ökkeş KAPUCU

Demirbaş
Adnan SEVİNÇ

Motif üzerine,

Yöremiz halk oyunları ve folklorunun güçlü bir sesi olacağına inandığım Motif dergisi için bir önsöz yazmak benim için gerçekten gurur verici oldu. İnsan Bilimi'nin (antropoloji) önemli bir kolu- nu teşkil eden folklor (halk bilgisi) , maddi ve manevi kültürümüzün özünü teşkil eder. Milli kültür, halkta yaşayan, halkın değer, inanç sistemleri ve masallarıyla birlikte tüm ürettiklerinin bir yansımasıdır. Bir başka ifadeyle milli kültür, halkın kendi kültürüdür.

Folklorumuz, halk dansları ve oyunları, müziği-şöleni, giysileri, eşyaya naksettikleri biçim ve motifleriyle halkımızın hayal gücünün , dünyaya bakış açısının birer yansımasıdır. Ünlü Alman şair Hölderlin'in ifadesiyle "En derini düşünen en derini sever". Müziğimizde, halk danslarında, destan ve masallarında, eşyayı şekillendirdiği motif ve üsluplarında da kullanılan hüner ve yetenekler, halkımızın engin hayal gücünü göstermesi bakımından üzerinde durulmaya değer..

Ancak, unutmamak gerekir ki, bir halkın malı olan bu değerler aynı zamanda bir süreklilik ve benzerlik oluşumlarını da ortaya koyarlar. Ülkemizin her yöresinin kendine özgü halk oyunları, türküleri, maddi ve manevi kültür ürünleri vardır. Bir Kars oyunu, bir Karadeniz, bir Güneydoğu, bir Ege "Efe" ve "Zeybek" tipolojilerine benzemez. Her biri gerek giysi gerekse ritim ve oyun kuralları deyişleriyle birbirlerinden ayrı stilleri ortaya koyarlar. Bu bir çeşitliliktir ve halkımızın yaşadıkları kültür çevresi, coğrafyası ve toplum yaşan-

tısının yansımalarıdır. Bunlar birden bire ortaya çıkmamışlardır. Tarihi bir süreç içinde insanın çevresini, tabiat oyunlarını yorumlarken onlara verdiği şekillendirmelerin bir sonucudur. Birliktelik ve tarihilik duygusu insanın yaratıcı gücünü, dış eşyaya yeni bir norm ve biçim vermesini yönlendirir. Bu nedenle bölgeler arası folklor değerleri birden bire ortaya çıkmayan, tarihi bir sürecin ürünüdürler. Burada coğrafi faktörler, yöreden esinlenen kültürel tortular kadar ferdi farklar psikolojisinin de payını unutmamak gerekir.

Bütün bu bölge tipolojilerine, farklılaşma biçimlerine karşılık, bir de kültür değerlerimizde, folklorumuzda standart toplum düzenini belirleyen bir benzerlik olgusuyla da karşı karşıya bulunmaktayız. Halk oyunlarını düşününüz: Karadeniz, Kars yöresi, Erzurum Barı, Elazığ ve Malatya oyunları yanında Ege zeybek oyunları stilleri ve ritimleri bakımından bir farklılık gösterebilir bile sonuçta bir " Erkek" tipolojisinin ortak çizgisinde birleşiriz.

Şimdi "Motif" bu yöresel müziğimizi, halk oyunlarımız bir tek kelime ile folklorumuzu ele alırken yukarıda temas ettiğim süreklilik ve benzerlik gibi iki önemli ilke üzerinde gayret göstermelidir. Zira, böyle bir yaklaşım evrensel değerlere yaklaşımda bizlere bazı ipuçları sağlayabilir. Bu nedenle, "Motif" 'e bu güzel yolda başarılar dilerim.

Prof.Dr. Orhan Türkdoğan

Hoşgeldin Motif

Dünyamızda yüksek kültürler zaman içerisinde az da olsa alt kültürlerden etkilenmişler, onlardan birşeyler almışlardır. Köy kültürü şehir kültürü ile karşılaştığında anlamsal olarak içeriğini korumuş, ancak ezgi ve çalgı bakımından şehir kültüründen önemli biçimde etkilenmiştir. Sonuçta bir köy-şehir kültür sentezi ortaya çıkmıştır. Aslında bu olay tarih boyunca hiç bir zaman güvenmediği, müzik ihtiyacına cevap veremeyen devlete ve batıcı aydınlara karşı halkın bir tepkisidir.

Şu anda bir pop salgını almış başını gidiyor... Ben 50 yaşlarında bir insanım. Yıllardır müzik dinlerim. Kızım ve oğlum bana "çağdışı kalmışsın" diyorlar. Ama ben o nezih Hüseyini makamını, o Uşşak makamını, Nihavent, Evinç, Sultaniyegah, Buselik makamlarını nasıl olur da bir kalemde silip atabilirim. Peki bunlardan geriye ne kaldı? Radyoyu açıyorsun, televizyonu açıyorsun günün yirmidört saati bangır bangır, "kıl oldum abi", "bandıra bandıra ye beni"... Aman ne güzel bir müzik ! İşte geriye kalan bunlar...

Tabi bu bir beğeni ve zevk sorunu. Halk müziğimiz nerede? Geçmişten süzülüp gelen İtri'nin, Dede Efendi'nin Hacı Arif Bey'in, Tamburi Cemil Bey'in, Üstad Münir Nurettin Selçuk ve daha nice üstadların yarattığı Klasik Türk Musikisi nerede ?..

Yıllardır Eurovision'a katılırız. Aldığımız en iyi başarı sonunculuk olmuştur. Oysa ulusal kültürümüzün bir yansıması olan ve insanın doğayla mücadelesini anlatan halk oyunlarımız büyük başarılar elde etmiştir. Folklorcularımız kendi öz kültürümüzü sunarak birincilik elde ediyorlar. Oysa, Eurovision'a katılan pop şarkıcılarımız Avrupa ve Amerikan ezgileriyle müzik yaparak, adeta tereciye tere satmaya kalkıyorlar.

İşte empoze edilmek istenen kültür bu olsa gerek.

Bu çok önemli bir konu. Bizler, kendi ulusal müziğimize sahip çıkarak pop şarkıcılarımızın yıllardır aradıkları başarıyı elde edebiliriz.

Motif Halk Oyunları Eğitim Derneği'ni kutluyorum. Bana dergilerinde sayfa ayırdıkları için öncelikle dernek başkanı Zeki Baykal'a teşekkürümü sunarım. Bu arada çok önemli bir eksiği, yani halk kültürü alanında önemli bir eksiği gidererek bir dergi yayınlayan, Motif Halk Oyunları Eğitim Derneği'ne de teşekkür ederim.

Osman Baysal

Başlarken...

Sevgi, saygı ve disiplin. Bu üç unsur toplumlariyeriye götüren; iyiyi, doğruyu, yararlı olanı bulmaya yardım eden unsurlardır. Motif Halk Oyunları Derneği 1988 yılının Mart ayında bu üç unsuru ilke edinerek resmi olarak faaliyete geçmiştir.

Derneğimiz; gençlerimizin çok yakından ilgilendiği bu tip faaliyetlere kendi istekleri ile katıldıkları, örf ve adetlerimizi yöreye en güzel bir şekilde ifade eden, dile ve göze getiren, milli duygularımızı, düşüncelerimizi iyi bir şekilde bütünleyen, kitleleri birleştiren halk oyunlarımızın geliştirilmesini, yaşatılmasını, gençliğin boş zamanlarını bu yolla değerlendirmesini sağlamaktadır.

Son yıllarda ülkemizin yaşadığı kritik dönemlerde birlik, beraberlik düşüncesiyle hareket etmemiz gerektiğine inanmalıyız. Bu ülke insanları çalışkan ve yüksek meziyetlere sahiptirler. Bizler, bütün dünya devletlerine bu özelliklerimizi kabul ettirmek mecburiyetindeyiz.

Dünya tarihi incelendiğinde Türk toplumunun, cesareti, cengaverliği ve bunun yanında hümanist ve insanlara zarar vermek istemeyen bir yapıya sahip olduğunu görmekteyiz. Bizler, herşeyden önce ulusal kültürümüze, kimliğimize sahip çıkmalıyız. Bu düşünceler çerçevesinde derneğimiz, aşama içerisinde olup, günden güne büyümektedir. Şimdi ise uzun bir hazırlık döneminden sonra Motif Dergisinin ilk sayısını hazırladık.

Burada, yönetim kurulunda bulunan tüm arkadaşlarıma, derneğimize yardımcı olan tüm üyelerimize ve gençlerimize, ayrıca bu derginin hazırlanmasında ve biran önce yayınlanmasında emeği geçen Saydam Ajans çalışanlarına teşekkür ederim.

Dergimizin ilk sayısında bazı aksaklıklar olabilir, bazı hatalarımız olabilir. Değerli okuyucularımızın bunu hoşgörü ile karşılayacaklarını umut ediyorum.

Saygılarımla,

Motif Halk Oyunları Eğitim Derneği Başkanı
Zeki Baykal

Motif Halk Oyunları Derneği Başkanı Zeki Baykal;

"Amacımız Gençlere Öz Kültürümüzü Öğretmek"

Motif Halk Oyunları Eğitim Derneği'nin kuruluş aşamasını anlatır mısınız ?

Derneğimizin kuruluş çalışmaları 1987 yılında başlamış olup, 1988 yılında resmi olarak tescil edilmiştir. Çalışmalara 7 kurucu üye ile, daha önce başka derneklere çalışıp çeşitli nedenlerle ayrılan arkadaşlarla başladık. Dernek ilk kurulduğunda hiçbir şeye sahip değildi. Veri yoktu, kıyafet yoktu, çalışma yeri yoktu, gelen elemanlarda dernek disiplin ve anlayışı yoktu. Önce lokal ve çalışma yerleri tahsis edildi. Böylece zor günleri kısa sürede atlattığımız oldu. Dernek yönetimi olarak öncelikle tutarlı bir disiplin anlayışı ve düzeni koruyucu hareketler ile derneğin düzeyini yükseltmeyi amaçladık. Bunun faydasını da derneğimizin almış olduğu başarılarla görmekteyiz. Motif Halk Oyunları Eğitim Derneği Türk Folklorüne kazandırdığı elemanları, kıyafetleri ve araştırmaları ile hizmet etmeye devam edecektir.

Derneğinizi ismi nereden gelmektedir ?

Motif; halkımızı yansıtan en güzel sözdür. Çünkü halkımız sevincini, hüznünü, düşüncelerini, duygularını motiflere dökmüştür. Biz de bu nedenle kuruluş çalışmasında MOTİF isminin daha iyi olacağına karar verdik.

Sizce halk oyunlarımızın tanıtımı gereği gibi yapılıyor mu ?

Amatör derneklere amaç halk oyunlarını, yemeklerini, kıyafetlerini ve müziklerini yeni arkadaşlara anlatmak, kendi öz kültürümüz hakkında bilgi vermektir. Fakat bu işleri gösteri olsun diye yani para karşılığı yapan, şahsi çıkarları bulunan insanlar ve kuruluşlar da mevcuttur. Buralarda yapılan iş kendi kültürünü satmaktan ibarettir. Fakat bizler buna son derece karşıyız. Gelen turistleri

eğlendirmek için hiç araştırılmadan ve gerçek değeri bulunmayan gösteriler sonucu yanlış aktarılan bir Türk Kültürü vardır. Tabiki gereği gibi yapılmıyor. Çünkü kendi kültürümüz satamayız.

Halk oyunlarını sevdirmek için neler yapmaktasınız ?

Çocuklar için her sene "İlkokullar Arası Halk Oyunları Şöleni" düzenlemekteyiz. Gelen çocuklara folklorün güzelliklerini sergilemekte ve onları bu konuda bilgilendirmekteyiz. Ayrıca folklor ile ilgili paneller düzenlemekteyiz.

Derneğinizi aldığınız ödüller nelerdir ?

Özel bir şirketle yaptığımız gezilerde, 1988 yılında Japonya, 1990 yılında İtalya, 1991 yılında Belçika ve 1993 yılında Türkmenistan'da aldığımız ödüller var. Ayrıca 1993 yılında yapılan derneklere arası Halk Oyunları Yarışmasında Manisa Kız Ekibimiz İstanbul birincisi olmuştur.

Derneğinizi yaptığı geleneksel yemekli geceler ile gösteriler hakkında bilgi verir misiniz ?

İlk kez 1989 yılında Tepebaşı Gazinosunda yaptığımız yemekli geceler, her sene düzenli olarak devam etmektedir. Bu yemeklerin amacı, elemanların aileleri ve yöneticiler arasında iletişimi güçlendirmektir. Her sene düzenlediğimiz "MOTİFLERLE ANADOLU" adlı gösterimiz sene boyunca yaptığımız çalışmaları sergilemektedir. Bu gösterilerde Halk Oyunlarının yanı sıra, tiyatro ve müzik çalışmaları da sergilenmektedir. Bu çalışmalarımızı Şehir Tiyatroları Fatih Reşat Nuri Sahnesi'nde ve Atatürk Kültür Merkezi'nde sergilemekteyiz.

Motif Halk Bilim Ödülleri Dağıtıldı

Halk bilimine gönül vermiş olan folklorcular, kültürümüzün otantik değerlerini araştırmak, derlemek, arşivlemek, sergilemek ve yaşatmak amacıyla biraraya gelip çeşitli topluluk ve dernekler oluşturmaktadır. Bu topluluk ve derneklerin dışında şahıslar ve kuruluşlar da kültürümüzü gelecek nesillere taşımak amacıyla çeşitli çalışmalar yapmaktadır.

Bu çalışma ve hizmetlerin değerlendirilerek ödüllendirilmesi amacıyla 28 Mart 1995 tarihinde Gazeteciler Cemiyeti Basın Müzesi'nde, Motif Halk Oyunları Eğitim Derneği tarafından ilk defa "Halk Bilim Ödül Töreni" düzenlendi.

Yapılan değerlendirmede Halk Bilimine Hizmet, Halk Oyunları, Plastik Sanatlar, Halk Müziği ve Organizasyon dallarında ödüle layık görülen kişi, kurum ve kuruluşlar ödülleri aldılar.

Halk Müziği dalında :

Yücel Paşmakçı (Üstün Hizmet Ödülü)

Şenel Önalı (Araştırma Ödülü)

Zehra Bilir (Şükran Ödülü)

Halkbilim Hizmet dalında: Anadolu Folklor Vakfı

Organizasyon dalında :

Milliyet Gazetesi / Folklor Kurumu (Şükran Ödülü)

Halk Oyunları dalında: İsmail Özboyacı

Plastik Sanatlar dalında :

Remzi İren

Ödüle layık görülen kişi, kurum ve kuruluşlar ile halk bilimine emeği geçen herkese hizmetlerinden dolayı teşekkür eder, başarılarının devamını dileriz.

Nice ödül törenlerinde buluşmak dileğiyle...

Motif Halk Oyunları Derneği tarafından bu yıl ilki verilen Halk Bilim Ödülleri düzenlenen törenle 28 Mart 1995 tarihinde sahiplerini buldu. Fotoğrafta ödül kazanan sanatçılarımız görülüyor.

Etnomüzikoloji

Doç.Dr. Şenel Önaldı

İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuarı

Bu köşemizi açmamızın sebebi şudur: Çok kere araştırma yapan değerli kardeşlerimiz şahsıma bilgi için başvurmaktadır. Her seferinde de hemen hemen aynı sorularla karşı karşıya kalmaktayız. Takdir edeceğiniz gibi aynı şeyleri tekrar tekrar anlatmak, insan için sıkıcıdır. Bu yüzden şimdi siz soracaksınız, biz de cevaplayacağız.

Bize sordular, "ETNOMÜZİKOLOJİ Nedir?"

Etnomüzikoloji, müzikle ilgili bir bilim dalıdır. Ancak bu bilim dalını açıklamadan önce, "KÜLTÜR nedir?" bunu açıklamakta yarar vardır.

Kültür, bir toplumda geçerli olan ve gelenek halinde devam eden, her türlü duygu, düşünce, dil, sanat ve yaşayış biçimlerinin, unsurlarının toplamıdır.

Belli bir kültüre sahip olan bir toplum, her hangi bir nedenle, göç gibi, coğrafi bir değişikliğe uğrar ya da farklı bir kültürü olan bir başka toplum veya fertlerle karşılaşır, ister istemez bir ilişki kurma söz konusu olacaktır. Bu ilişki sebebiyle de bu kültürün tamamını ya da bir kısmını, kendi kültürüyle özümleyecektir. Buna "KÜLTÜR ÖZÜMLEMESİ" denir. Kültür bu durumda ya kaybolur, ya da değişikliğe uğrar. *SOSYOLOJİ* ve *ETNOLOJİ*, bu durumları da incelemektedir. Oysa *ETNOLOJİ*, toplum yapısındaki genel çizgileri ve toplumların gelişimini ortaya koymak için, ırkların özel-

liklerini inceleyen bilim dalı diye tanımlanmaktadır. Etnoloji, malzemesini özellikle etnografya (*İrkiyat*), sosyoloji (*Toplum Bilim*) ve lengüistik (*Dil Bilim*) den alır. Tarih öncesi bilimi ile arkeoloji ona, zaman içinde incelediği olayların boyutlarını sağlar.

İrk antropolojisi (*İnsan İrki Bilimi*), ırk tiplerinin ve kültürlerinin dağılımı arasında, karşılaştırma yapmasını sağlar.

İnsan ve Kültürlerin karşılaştırmalı incelenmesi, Etnoloji'nin konusudur.

Özellikle ilkel diye adlandırılan toplumların müziğini, daha gelişmiş toplumların halk müziğini ve ileri seviyedeki müzikleri inceleyen bilim dalı da Etnoloji'nin bir dalı olan "MÜZİK ETNOLOJİSİ" yani, "ETNOMÜZİKOLOJİ" dir.

Etnomüzikoloji araştırmaları, çalgıların yapılarını ve çıkardıkları sesleri ya da çalgı müziklerini ve bu müziklerin meydana gelişi ile, kulaktan kulağa geçişi sırasındaki ortamlarını ya da dünyadaki müzik türlerini ve tekniklerini karşılaştırarak incelenmesini sağlar. Nitekim, aşağı uygarlıklarda yaşayan Avustralya yerlileri, Güney Amerika Kızılderilileri, Afrika Pigmeleri ve Melanezyalılar gibi toplumlarda polifonik (çok sesli) müziğin var olduğunu, Etnomüzikoloji araştırmaları ortaya çıkarmıştır. Nitekim bir başka müzikoloji araştırması da (2-3) yaş gurubu küçük çocuklara öğretilen ritmik parmak oyunlarının Yugoslavya'daki *PRIZREN* çocuklarıyla, Türkiye'deki Denizli'nin çocukları arasında bir benzerlik olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Etnomüzikoloji araştırmaları çok zevklidir. Geçmişle şimdiki zaman arasında olan farklılıkları incelemek üzere el atılmamış yüzlerce konu vardır. Bunlar, çocuk oyunlarından tutun da, büyüklerin oynadıkları oyunlara kadar saymakla, anlatmakla bitmez. 1927'lerdeki İstanbul Belediye Konservatuarı derlemelerinden tutun da, *TRT*'deki derlenmiş eserlere kadar, Türk Halk Dansları da dahil olmak üzere, incelenecek bir o kadar daha konu, hala açıklık derecesinde incelenmiş, karşılaştırılmış değildir.

Temennimiz, inşallah gençlerin bu konulara el atmasıdır.

Saygılarımla!..

Bibliyografya Çalışması

Ahmet AYDIN

Sakarya Üniversitesi

Fransızca, İngilizce Öğretim

Milletleri ayakta tutan, bir bütün halinde kalmasını sağlayan unsurların başında kültürleri gelmektedir. Hepimizin bildiği gibi, kültür bir yaşam biçimidir. Yaşam biçimini kaybetmiş toplumlar, başka kültürlerin etkisine girer ve yavaş yavaş özbenliğini ve kimliğini kaybeder; başka milletlerin içinde eriyip yok olur.

Zengin kültür kaynaklarımızın en başta gelenlerinden biri de, folklorumuzdur. Bu zengin kaynak, Türk Milleti'nin yaşayışını, düşünüşünü, estetik zevkini ve geçirdiği devirleri bütün yönleriyle geçmişten geleceğe aktarmakta ve yaşama şevki vermektedir.

Ayrıca folklor, bir milletin vücut oluşunda, gelişmesinde karanlığı, şüphe ve tereddütleri aydınlatan ciddi ve önemli bir belge olarak da büyük faydalar sağlamaktadır.

Musiki ve oyun folklorumuz, folklorumuzun diğer dalları gibi zengin ve etkileyicidir. Bunların başında Türk Halk Müziği ve Türk Halk Oyunları gelmektedir. Halk müziğinin ayrılmaz bir parçası da, halk oyunlarıdır.

Müzik ve oyundaki müşterek unsur, ritimdir. Birbirlerini tamamlayan halk müziği ve halk oyunları toplumun en çok ilgi duyduğu konulardır. Yeryüzünde bulunan milletler bu iki konuya büyük önem vermişler ve faydalar sağlamışlardır.

Halk müziği bir toplumun duygu ve düşünüşünün müzik ile ifadesidir. Halk oyunları ise, bir hareket sanatı olup bir milletin yaşama neşesinin ve ruh coşkunluğunun hareket ile ifadesidir.

Bu konuda, Kültür Bakanlığı'na bağlı Milli Folklor Araştırma Dairesi Başkanlığı, TRT Kurumu ve Üniversitelerimiz bünyesinde açılan Devlet Türk Musikisi Konservatuvarları ciddi araştırma ve derlemelere girişmişlerdir. Başvurulacak yeterli kaynaklar az bulunmaktadır.

İ.T.Ü. Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı bitirme ödevleri, Yüksek Lisans ve Sanatta Yeterlik tezleri ile bir araştırma yaptırmaktadır. Bu araştırmaların neticesinde dağınık halde bulunan bilgiler belli kaynaklarda toplanmaktadır.

İ.T.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Türk Halk Müziği alanında Sanatta Yeterlik tezi yapmaktayım. İ.T.Ü.

Devlet Konservatuvarı Öğretim Üyesi Sayın Şenel ÖNALDI tez danışmanımdır. Hocam, "Türk Musikisi Mecmuası / H.Sadettin AREL" ve "Türk Folklor Araştırmaları / İhsan Hınçer" adlı dergilerde Türk Halk Müziği ve Oyunları Hakkında Yazılmış Makalelerin Bibliyografya İncelemesi ve Sonuçları" konulu bir tez vermiştir.

Yukarıda adları belirtilen mecmualarda çok değerli makale ve yazılar buldum. Böyle zengin bir kaynağın tanıtılmasında bana fırsat veren değerli Hocam Doç.Dr. Şenel ÖNALDI'ya şükranlarımı sunarım.

Bu yazımda, Türk Folklor Müziği ve Oyunlarının bibliyografya çalışmalarını sunuyorum. İlgilenenler için faydalı olacağını umuyorum.

Kaynaklar, İstanbul Beyazıt Devlet Kütüphanesi sürekli yayınlar bölümünde bulunmaktadır.

Bibliyografya çalışmasında, yazar soyadlarının alfabetik sıralaması yapılmıştır. Bu bibliyografya özetlemesinin açıklaması şöyledir:

01 ATUNER, Ferdi : *Sadi Yaver Ataman ile bir konuşma. Musiki Mecmuası. (177-178), 11-12.62, S.268-269, S.281*

Sadi Yaver Ataman Bir Konuşma: Konu başlığı.

Musiki mecmuası: Kaynağın adı.

(177-178): Musiki Mecmuası sayıları.

11-12.62: Kasım ve Aralık ayları, 1962 yılı

S.268-269: Aynı mecmuada sayfa 268'den 269'uncu sayfaya kadar devam etmektedir.

S.281: Aynı mecmuanın ileri bir sayfasında yazı devam ediyor.

01 AKÇİN, Faik: *Ege Türkülerinin Ayırmaç ve Nitelikleri. T.F.A. , (136), 11.60, S.2262-2263*

Ege Türkülerinin Ayırmaç ve Nitelikleri: Konu başlığı

T.F.A. , : Türk Folklor Araştırmaları.

(136) : Derginin sayı numarası

11.60 : Kasım 1960

S.2262-2263 : 2262'nci sayfadan 2263'üncü sayfaya kadar devam ediyor. ■

Bakî Kalan Kubbede BİR Hoş Seda !..

Ahmet Nurettin Baysal

Sair Süleyman Nazif'in ifadesi ile "Hazar gıpta o devr-i kadim efendisine / Benzemez ne kendi kimseye ne kimse kendisine" diye vasıflandırdığı üstad İbn-ül Emin Mahmut Kemal Bey bundan 38 yıl önce bu dünyadan göçüp gitmişti. Kendisi Osmanlı Paşalarından Mühürdar Emin Paşa'nın oğlu ve Şuray-ı Devlet Baş Müstantiği Osman Saip Beyefendi'nin yeğeni idi.

Bir süre Abdülhamid II'nin Sadaret Başkatipliğini yaptı. Tarihçi, edebiyatçı ve gazeteci idi. Yazdığı kitaplar, yayınladığı dergi ve gazetelerle Türk kültürüne büyük hizmetler vermiş, çok sayıda eserler kazandırmıştı. Bunlar arasında Osmanlı Devrinde Son Sadrazamlar, Son Asır Türk Şair leri, Hoş Seda, Son Hattatlar ilk anda sayılabilecek eserlerden yalnızca birkaçıdır.

Evkaf-ı İslamiye (Türk İslam Eserleri) müzesini kurmuştu.

Edebiyatçı kişiliğinin yanında İbn-ül Emin Mahmut Kemal Bey aslında musikiyi çok severdi. O zaman Mercan'daki konağında her hafta pazartesi günleri eğlenceli toplantılar düzenlerdi. Gece geç vakitlere kadar süren toplantılarda çaylar içilir, sazlar çalınır, şarkılar söylenir ve güzel sesli hafızlar Kur'an-ı Kerim ve Kudüm'ler okurlardı. Musiki üstadlarından Fehmi Tokay, Nevzat Atlığ, Alaaddin Yavaşca, Kemani Osman Bey, Tamburi Necdet Yaşar, Udi Selahattin ve Alaattin Beyler, kaval üstadı Necati Başaran, Neyzen Necati Sayın gibi sanatçılar iştirak ederler, Hafız Osman ve Hafız Ethem gibi hafızlar da Kur'an okurlardı.

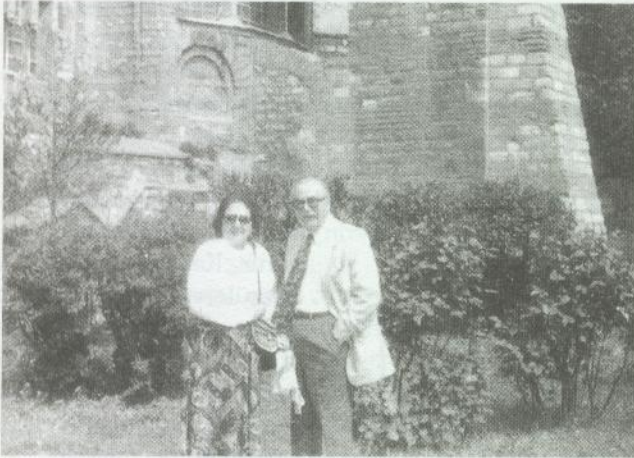
Burada kaval üstadı Necati Başaran'dan söz etmek isterim. Kendisi

**İbn-ül Emin Mahmut Kemal Bey
resmi üniformasıyla**

İbn-ül Emin Mahmut Kemal Bey'in yeğeni Ahmet Baysal'a verdiği bir fotoğrafı.

İbn-ül Emin Mahmut Kemal Bey'in yeğeni Ahmet Baysal eşi Reha Hanım ile birlikte.

Türk Folkloruna büyük hizmetlerde bulunmuş, halk müziğinin bugünkü durumuna gelmesinde, hem sanatçı hem hoca olarak büyük emekler vermiştir. Aslen Tokat'lı olduğu için İç Anadolu, Doğu Anadolu'nun Kuzeybatı kesimi türkülerini çok güzel icra ederdi.

İbn-ül Emin Mahmut Kemal Bey'in dergahında Serhat türkülerini çok iyi icra eden Recep Birgit de yetişmişti. Bu eğlenceli, sazlı, sözlü toplantılar her pazartes akşamı tekrarlanırdı. Ta ki İbn-ül Emin Mahmut Kemal Bey'in ölümüne kadar...

Ama ne yazık ki, ölüm acıdır. Elbette bütün canlılar ölecektir. Asıl acı olan insanların vefasızlığıdır. Bu toplantıların müdavimleri, bu zevat-ı kiram bugüne kadar merhumu yad etmemişler, çabuk unutmuşlardır...

Bunun en çarpıcı örneği Mercan'daki konağın vasiyetnamesine aykırı olarak bir hafta içinde yer ile yeksan edilmesidir. Oysa amcam İbn-ül Emin Mahmut Kemal Bey konağı İlim Yayma Cemiyeti'ne teberru ederken, özellikle konağın İmam Hatip öğrencilerine tahsis edilmesini vasiyetnamesinde belirtmişti. Konak, sadece öğrencilere tahsis edilecek, bahçesine yapılacak birtakım tesislerden de yine öğrenciler istifade edecekti.

20 Haziran 1964 tarihli yazısında Refii Cevat Ulunay bu konuya temas etti. İlim Yayma Cemiyeti'nin kendilerine şartlı olarak teberru edilen ve tarihi bir değer taşıyan konağın, sırf ticari amaçlarla yıkılarak yerine işhanı yapılmasına göz yumduklarını belirtti.

Bunun vebali kime aittir ?

Bunun vebali herhalde o zaman İlim Yayma Cemiyeti'nin faal üyelerinden Nazif Çelebi'ye ve Cemiyet'in yöneticilerine ait olması gerekir.

Vefasızlık insanlara has bir duygudur. Hadi insanlar birbirlerine karşı vefasızlar. Ama gerek edebiyat alanında eserler vermiş, gerek seçkin Türk İslam Eserleri'nin toplandığı Evkaf-ı İslamiye müzesini kurmuş, gerek Türk Halk, Türk Sanat ve Tasavvuf Musikisine hem sanatçı yetiştirilmesi hem eser derlenmesi konusunda önemli hizmetler vermiş İbn-ül Emin Mahmut Kemal Bey gibi bir üstadı saygı duymak, onu yad etmek bu kadar zor mu?

Konu sadece bir konağın yıkılması değildir esasında... Bundan daha mühim olan milli kültüre, tarihsel değerlere ve bilime saygısızlıktır.

İşte Türk kültürüne böylesine hizmet vermiş bir insanın hayatı Osmanlı döneminde başlamış, 1950'lerin ortalarında sona ermiştir. İbn-ül Emin Mahmut Kemal Bey bu dünyadan göçüp gitti. Sanki giden bir canlı tarih, bir kültürdü... Ruhu şad olsun.

SÜRECEK...

Tarihsel gelişim sürecinde

KEMENÇE

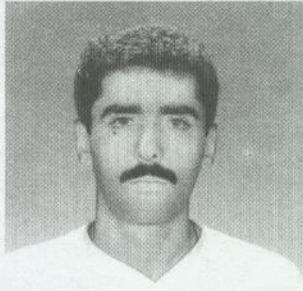
ve yapısal özellikleri

Gürkan Genç
HOY-DER Yönetim Kurulu Üyesi

Trabzon ilinin tüm ilçelerinde ve Doğu Karadeniz'de en yaygın halk çalgısı kemençedir. Kemençe hafifliği, ayakta ve yürürken çalınmaya uygun olması açısından ve kıvrak nağmeleri ile Doğu Karadeniz'in doğasına, yaşam koşullarına ve horona en uygun çalgıdır. Kemençe, boyu 55-60 cm olan üç telli ve yayla çalınan bir çalgıdır.

Kemençe'nin gövdesi dut, erik, sarmaşık veya ardıçtan yapılır. Üstüne yapıştırılan kapak ise köknar ağacının boyuna doğrultuda dilimlenmesiyle elde edilen, mezire ve yayla evlerinin damlarına örtülü olarak kullanılan hortomadan olur. Teller baş tarafta yer alan üç kulağa sarılır ve kulakların çevrilmesi ile gerilerek akort edilir. Teller kapağın üstünde yeri iyi ayarlanmış olan eşeğe (eşiğe) oturarak geçerler. Kapağın altına, içeriye yerleştirilen can direği kapağın çökmesini önler. Kapağın üzerine ayrıca 4,5 cm aralıklı ve 6 cm boyunda paralel iki yarık açılır.

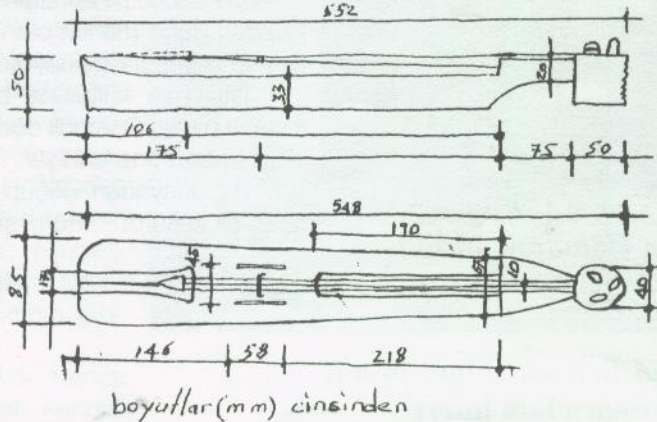
Kemençeler 3 tellidir(Soldan sağa re, la, mi). Soldaki tel tiz sesler verir ve zil diye adlandırılır. sağdaki tel ise kalın sesler verir ve sağır diye adlandırılır.

Kemençe yayın teller üzerine sürtünmesi ile ses çıkarır. Yay yaklaşık 50 cm boyundaki abanoz, gül veya fındık çubuğuna bağlı at kuyruğu kıllarından oluşur. Yaya sürtünme özelliğini artırmak için, reçine sürülür.

Kemençe sol elle boyundan tutulur. Sağ elle de yay gergin olarak tutularak tellerin üzerine sürtülür. Sol elin parmakları ikiyeşer tele çeşitli konumlarda birden bastırılır ve yay ezgiye bağlı tempolarda ileri geri hareket ettirilerek kemençe çalınır. Oturarak çalınıyorsa kemençe dize dayanabilir. Ayakta ise serbest olarak elde tutulur. Kemençe çalgıcının kulak ve el yeteneğine bağlı olarak çok zor çalınabilen bir çalgıdır. Çalınmasının öğrenilmesi ve öğretilmesi çok güçtür.

Kemençe'nin yürekleri titreten ince, yanık nağmelerini dinlemek Karadenizlilerin bitmeyen bir tutkusunu oluşturur. Kemençe horona ve türkülere ayrı bir coşku katar. Yöre halkı Kemençe'ye özel bir değer verir ve halk türkülerinde Kemençe teması ıslıkla işlenir. ■

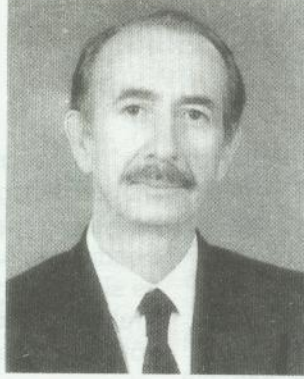
boyullar(mm) cinsinden

Yunus Emre'ye Selam

Derleyen; Erşen Hodoğlu

Yaklaşık yedi yüzyıl önce Yunus Emre dünyamızdan, Anadolu'nun bir köşesinden çağımıza kadar uzanan sesi, halkın sesi ile seslenmişti.

"Biz dünyadan gider olduk
Kalanlara selam olsun"

Yalnız bu insanlık ve şiir yüklü büyük kanatlarıyla günümüze uzanan bu dizeler bile Yunus Emre'nin ne denli olgun ve sevecen bir kişi olduğuna işarettir. Bu dizelerde Yunus, bütün kinlerin, ayrılıkların ötesine bütün insanlara kardeşçe, sevgi dolu sesleniyor. Acıyı tatlıya, umutsuzluğu umuda, ölüm korkusunu yaşama sevincine dönüştüren bir güzelliği var. Evet, biraz da onun yaşamında dostluğa verdiği önemden bahsederek onu selamlayalım. Kim bu Yunus Emre? Nereli, kimin nesi, nerede doğmuş, nerede ölmüş, nasıl yaşamış? Ne gören var ne bilen... Yunus Emre'yi görenler, bilenler ne söylerler, ne bir haber verirler. Bir şair düşünün ki, varlığını bilmeyen, kimliğini bilen yok. Yüzlerce mezarı var, üstlerinde adı var, içlerinde kendi yok, binlerce kitabı var, içlerinde adı var, kendinin kitabı yok. Bütün bir halkın gözdesi, sözcüsü olmuş, nice canları yüzyıllarca şiir kervanlarını ardına takmış, kendi sır olup gitmiş, soluğu Anadolu'yu sarmış. Kendi köyünde izinin tozu bile kalmamış, sözü alınmış, satılmış, divanlara katılmış. Kendisi, o güzel insan, o cömert pınar bugün milletçe övdüğümüz, kim bilir hangi gurbet köşesinde şiirleriyle birlikte ölmüş, üç günden sonra bile duyulmamış; Yunus işte böyle bir şairdir. Anadolu'da Pir Sultan, Karacaoğlan, Köroğlu, Dadaloğlu, az çok onun gibi şairlerdir. Halkımız, bu insanları kendi sözcükleri olarak benimsemiş, kişiliklerini ve sözlerini kendi malı gibi sayıp dilediği gibi söylemiştir. Onların şiiri halka, halkın şiiri onlara karışmıştır. Yunus Emre, eseri ve mezarı gibi hayatını da halkın gönlüne bırakıp gitmiştir. Nasıl yaşadığı üstüne bütün bildiklerimiz, halkın masallaştırdığı gerçekler dayanıyor. Gelin biz de masallara soralım Yunus'un kim olduğunu. Yunus Emre bir Orta Anadolu köylüsüyümüş. Kimi masallar onu Sakarya kıyılarında Sivrihisar'ın Sarı köyüne yerleştirirler. Taştan, topraktan ekmeğini çıkaran, yağmur yağmayınca aç kalan bir Anadolu köylüsüdür. Bu köylü Yunus günün birinde tohumuz kalır. Eşeğine dağdan alıç yükler, buna karşılık biraz tohumluk aramaya çıkar. Durduğu yerlerden biri de Hacı Bektaş tekkesidir. Evet, Yunus tekkeden alıçlarına karşı buğday ister. Hacı Bektaş sorduruyor, kendisine buğday yerine nefes verse olmaz mı diye. Yunus ille de buğday istiyor.

Hacı Bektaş her alıça karşılık bir nefes verelim diyor, olmaz diyor Yunus. Her çekirdek başına on nefese kadar çıkıyor Hacı Bektaş. Yunus buğday diye dayatıyor. Bunun üzerine Hacı Bektaş Yunus'a götürülebileceği kadar buğday verdiriyor. Sevine sevine otağına dönerken bir düşünüyör ki Yunus, bu insan bir büyük insan olmasa buğday vermezdi bana. Bir çuval buğday böyle bir insandan daha mı değerli benim için diye düşünüyör. Anlıyor ve geri dönüyor, "Alın buğdayı geri, ben nefes istiyorum"

diyor. Ama Hacı Bektaş onu Taptuk Emre tekkesine yoluyor. "Senin kilidini ona verdik" diyor. Böylece Yunus Taptuk Emre ile dost oluyor. Kimdir bu dost? Yüzlerce, binlerce şiirinde çağırılan dost çok sevdiği Taptuk Emre mi? O değil diyemezsiniz. Çok sevdiği Hacı Bektaş mı? O değil diyemezsiniz. Çok sevdiği Muhammed, Muhammed'in sevdiği Ali mi? Onlar değil diyemezsiniz. Bütün insanların bütün minarelerden ve çan kulelerinden çağırdığı Allah mıdır? Değildir diyemezsiniz. Yunus'un dost dediği, onun ardından bütün Anadolu saz şairlerinin dost dediği varlık gerçek insanlık değil midir? Yunus Emre'nin dost dediği üstün gerçek, Aşık Veysel'in dost dediği ülkünün benzeri değil midir? Yunus Emre bu milletin hem gerçeğini hem ülküsünü en atılgan, en sevgi dolu diliyle söylemiştir. Onun dost kavramında tasavvufun mutlak güzelliğini, soyut sevgilisini değil, halkın bütün özlemlerini bulur gibi oluruz.

Dost deyince derinden duygulanır, küçük kaygıların çıkarların üstünde uğruna can feda edilen bir varlık düşünürüz. Dosta inanır, dosta güvenir, dosta açılır insan. Dost dünyanın tadı, yüreğin gözbebeğidir. Dost hem içinde hem dışındadır insanın, hem çok uzaklarda hem de en yanbaşımızdadır. İşte dost sözüne bu zenginliği bu insan sıcaklığını ve Allah yüceliğini veren şairdir. Yunus dostluğa, kardeşliğe verdiği önemi şu dizelerle ifade eder:

Aşkın aldı benden beni Yoldaş olalım ikimiz
Bana seni gerek seni Gel dosta gidelim gönül
Ben yanarım dünü gün Haldaş olalım ikimiz
Bana seni gerek seni Gel dosta gidelim gönül
Ne varlığına sevinirim
Ne yokluğuna yerinirim
Aşkın ile avunurum
Bana seni gerek seni

O halde, halkını seven, halkın sevgilisi olmuş bu şaire; sevgiyi, insanlığı yücelten, insanları Allah'a yaklaştıran, insanları birliğe, dirliğe, doğruluğa, barışa çağıran, yaşamayı seven, sevgi dolu sevgili Yunus Emre'ye selam...

Klasik Türk Müziği

Derleyen; Osman Baysal

Türk müziği repertuarı dört ana grupta toplanır. Bunların her birinin kendine özgü formları, öncelik verilen makamları ve usulleri olmakla birlikte, melodilerin karakter ve yapısı çok farklı değildir.

Türk müziği, Osmanlı bestecilerin Abbasi ve Timurlu kültür merkezlerinde, özellikle de Bağdat ve Herat'ta çeşitli sanatçılarca oluşturulmuş zengin birikime dayananarak

yarattıkları tek sesli, makamsal ve öncelikle insan sesine dayalı bir müzik. Tanzimat'tan sonra, Mızıka-yi Hümayun'un kuruluşuyla ülkeye yeni bir müzik türünün girmesi üzerine, eski askeri müziğe (mehter müziği) ve

onunla sıkı bağları bulunan sanat müziğine özel bir ad bulma gereksinimi duyuldu. Bu adlandırmayı, ilk Batı müziği terimlerini de Türkçeye kazandıran Donizetti Paşa yaptı. Bundan sonra birçok çevrede geleneksel Osmanlı müziği, İtalyanca "allaturca" terimiyle adlandırıldı.

Türk müziğindeki makamlara, çalgılara veya benzerlerine bütün Ortadoğu ülkelerinde rastlanabilir. Makamlar zaman içinde ülkeden ülkeye veya bölgeden bölgeye çok değişti. Ama Osmanlı tarihi boyunca, özellikle II. Murad (1421-1451) ve III. Selim (1789-1807) dönemlerinde pek çok yeni makam düzenlendi ve bunları önceleri yalnızca Osmanlılar kullandı. Çalgıların ise hem adları, hem de çok kullanıldıkları veya gözden düştükleri tarihler farklıdır. Türk Müziği'nde yüzyıllar boyunca değişmeden kalmış bir çalgı olmadı. Yeni çalgılar da komşu ülkelerden alınıp uyarlanmış geleneksel çalgılardır. Ayrıca tam-

bur, kemençe, lavta gibi, kökeni kesin olarak bilinmeyen birkaç çalgı daha vardır. Türk müziğinin başlıca çalgıları ut, tambur, kemençe, ney, kanun, kudüm, bendir, def, halile, lavta, santur, rebap, musikar, çenk ve sinekemanıdır.

Aralarında aksak, aksaksemai, türkaksağı gibi Türk kökenli olanların da bulunduğu çok sayıda usul, az ya

da çok farklarla birçok İslam ülkesinin müziğinde de vardır. Aynı durum formlar için de geçerlidir; klasik Türk müziğindeki formların çoğu, beste, ağırsemai, yürüksemai, şarkı, peşrev, sazsemai, taksim, gazel, ilahi, kaside den oluşur.

Türk müziği repertuarı dört ana grupta toplanır: Dindışı müzik, askeri müzik, cami müziği ve tekke veya tasavvuf müziği. Bunların her birinin kendine özgü formları, öncelik verilen makamları ve usulleri olmakla birlikte, melodilerin karakter ve yapısı çok farklı değildir. Dindışı müzikte, bir çalgı takımının eşlik ettiği bir veya adına "fasıl heyeti" denilen birkaç okuyucu, aynı makamdan çeşitli formlardaki yapıtları belli bir düzen içinde peş peşe seslendirir. Bu diziyeye "fasıl" denir.

Türk müziği tarihinde, özellikle melodi yapısı ve estetik anlayışlarındaki değişimler göz önünde tutulduğunda dört dönemden söz edilebilir. Bunlardan ilki olan "Oluşum Dönemi"nin başlangıcı, Türklerin İslam uygarlığı ile bütünleşmeye başladıkları zamana kadar uzanır. Bu dönem, biri Herat'ın Timurluların başkenti olduğu, ikincisi de II. Murad'ın padişahlık yıllarına rastlayan iki parlak dönemi kapsar. Kendisi de

20. yüzyılın başlarında Türk müziği bir çözülme ve arayışlar dönemine girdi.

Müzik alanında yapılmak istenen devrim, "alafranga - alaturka" veya "çokseslilik - tekseslilik" tartışmalarının başlamasına yol açtı.

müzikle yakından ilgilenen II.Murad, yeni makamlar düzenleyenleri, bestecileri ve kuramsal kitap yazarları özendirerek müzik yaşamının canlılık kazanmasını sağladı. İstanbul'un alınmasından sonra Osmanlı müziğini Bizans müziği de etkiledi. Osmanlı üslubunun ilk yetkin örneklerini veren İtri, Klasik Dönem'in başlangıcında yaşadı. III.Selim'in saltanat yıllarında doruğuna ulaşan bu dönemin İtri'den sonraki en büyük temsilcileri, Ebu Bekir Ağa, Tab'i Mustafa Efendi, Küçük Mehmet Ağa, Sadullah Ağa, III.Selim, İsmail Dede Efendi, Dellalzade İsmail Efendi ve Zekai Dede'yd.

Klasik dönemi izleyen ve şarkı formunun ağırlık kazandığı Romantik Dönem, Hacı Arif Bey'in derin etkisi altında geçti. Şevki Bey ve Rahmi Bey, Hacı Arif Bey'i ekleyerek şarkı repertuarlarını zengin-

leştirirken, Hacı Faik Bey bestelerinde III.Selim okulunun üslubuyla Hacı ArifBey'inkini birleştirdi. Tamburi Ali Efendi de Hacı Arif Bey'in üslubuyla ağırsemai, yürüksemai gibi artık unutulmaya yüz tutan büyük formlarda yapıtlar besteledi. Tamburi Cemil Bey, taksim ve çalgı müziğinin önem kazanmasına önyak oldu. Bu dönemde yaygınlaşmaya başlanan çalgılı

kahvelerde ve gazinolarda çalışan müzikçiler aracılığıyla Balkan müziğinden "sirto", "longa" gibi bazı öğeler de Türk müziğine girdi. Gene bu dönemde Batı müziği etkisi, o zamana değin olmadığı ölçüde belirginleşti. 20. yüzyılın başlarında Türk müziği bir çözülme ve arayışlar dönemine girdi. Müzik alanında yapılmak istenen devrim, "alafranga - alaturka" veya "çokseslilik - tekseslilik" tartışmalarının başlanmasına yol açtı. 1926'da Türk Müziği Bölümü kapatılan Darüelhan'ın 1927'de "İstanbul Belediye Konservatuarı" adı altında yalnızca Batı müziği öğreten bir kuruma dönüştürülmesiyle alaturka okulsuz kaldı. Bundan sonra öğretim ancak dernekler aracılığıyla sürdürüldü. Arel, İstanbul Belediye Konservatuarı Müdürlüğü sırasında (1943-1948) Türk Müziği Bölümü'nü yeniden açtı. Arel'in öğrencileri de 1976 da İstanbul'da Devlet Türk Musikisi Konservatuarını kurdular. Daha sonra başka kentlerde de aşağı yukarı aynı öğretim programını uygulayan konservatuarlar kuruldu.

1976'da ilk kez bir Devlet Klasik Türk Müziği Korosu oluşturuldu. Nevzad Atlığ'ın önyak olduğu bu koronun benzerleri 1980'lerde başka büyük kentlerde de kuruldu.

1990'ların başında Türk sanat müziğini temsil edenler üç grupta toplanabilir. Bunların ilkini çok sesliliği çekici bulan dinleyici kitlesini yitirmemek için, bu sanatın otantik biçimini koruma kaygısını bırakıp çayıtlı yeniliklerle pazarı elinde tutmaya çalışan gurup oluşturuyor. Öbür iki guruptan birinde klasik

yapıtları özden fazla uzaklaşmadan kişisel bir icrayla sunan Nevzad Atlığ'ın korusu, Bekir Sıdkı Sezgin, Meral Uğurlu, Niyazi Sayın, Necdet Yaşar, İhsan Özgen, Erol Deran, Çinuçen Tanrıkorur gibi sanatçılar; ikincisinde ise, nitelik kaygısı ağır basarken gelenekle olan bağları korumaya da özen gösteren Yalçın Tura, Mutlu Torun, Ruhi Ayangil gibi "yenilikçiler" yer alıyor. ■

Bir Kırgız Çadırı

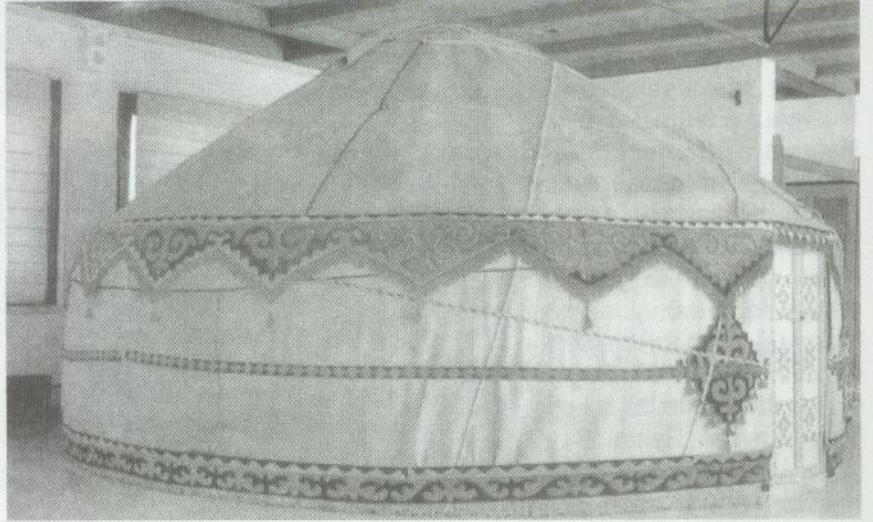
Çeşitli belgeler ve Arkeolojik buluntular Orta Asya göçebelerinin çok eski çağlardan beri keçeden yani koyun yününden çadırlar kullandıklarını göstermektedir. Bu çadırlara çeşitli Türk topluluklarında göstermektedir. Bu çadırlara çeşitli Türk topluluklarında, Yurt, Boz Üy, Kıyız Üy, Çadır, Keçe Ev, Toprak Ev gibi farklı isimler verilmekle birlikte biçim ve malzeme olarak hepsi aynıdır. Yani daire planlı, kubbeli, tepesi açık, ağaç iskeletli ve keçe örtülüdür. Planı itibarı ile çadır, Türk mimarisinde özellikle daire planlı, kubbeli ve aydınlık fenerli plan tipinin gelişmesine öncülük etmiş unsurlardan biridir.

1993 yılı başlarında bir Türk heyeti Kırgızistan Türk Cumhuriyeti'ni ziyaret etmişti. Tanıtmaya çalışacağımız çadır, sözü edilen heyetin başkanına, bir Kırgız obasını gezmesi esnasında hediye edilmiştir. Bu çadır daha sonra sergilenmek üzere İstanbul Askeri Müze ve Kültür Sitesi Komutanlığı'na gönderilmiştir. Çadırın yapımcısı ve sahibi Batıma Kulatayevna Hasan Bayeva, Haziran 1993 tarihinde İstanbul'a gelerek çadırı kurdurmuştur. Çadırın kurulması sırasında kendisine halen

Türkiye'de Askeri Okullarda eğitim gören Kırgız Türkü dört genç de yardımcı olmuştur.

Çadırın keçelerinin imali, boyanması, işlenmesi, bağlarının dokunması ile ağaç iskeletinin hazırlanması işlemleri Kırgızlı Türk kadını Batıma Hanım tarafından beş yıllık bir emeğin neticesi olarak ortaya çıkmıştır. Batıma hanım, Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'e 7 km. uzaklıkta 3. Mikrarasyon bölgesinde yaşamaktadır. 60 yaşlarında, sekiz çocuk annesi olan Batıma Hanım, tarımla geçinmekte ve dörtüüz baş koyun beslemektedir. Beş yıllık bir çalışmanın sonunda 1992 yılında tamamladığı keçe evinin kapısına Rusça ve Kırgızca 75 yıl (Rus yönetiminin 75. yılı) yazması, bağımsızlık öncesi dönemin olumsuz etkilerinin Kırgız köylüsü üzerinde hala hissedildiğini göstermektedir. Ancak evi olarak kullandığı bu çadırını Türk Askeri heyetinin başkanına cömertçe vermesi, değerli bir anlam taşımaktadır.

Batıma Hanım halen kullanılmakta olan Kırgız çadırları ile ilgili vermiş olduğu genel bilgiler şöyle: "Kırgızistan'da çadırları kız anneleri yaparlar. Çadırlar tek mekanlı olduğu gibi birkaç odalı da olabilir. Ancak daha küçük çadırlardan oluşan diğer odalar, dış

kapalı ve ana çadıra bir kapı ile bağlıdır. Yani giriş-çıkışlar sadece ana çadırın kapısından yapılabilir. Böyle durumlarda, asil çadırdaki anne-baba, diğerlerinde gelinler, çocuklar ve gelinler yatarlar. Bazen mutfak çadırı da ayrı olabilir. Bir çadır sahibi olmak, maddi açıdan bir ev sahibi olmak kadar zordur. ■

Azerbaycan Türkleri Giyim Kuşam Tarihi

Ahmet Çoruh

İnsanların içinde yaşayan güzel-lik sevdası bir zamanlar milli giysilerin, sonra modaların yaratılmasına neden olmuştur. Eski zamanlarda da giysiler insanların maddi durumlarını, mensup oldukları yeri ve estetik görüşlerini yansıtmıştır. Giysiler aynı zamanda insanların maddi ve manevi tarihidir.

Azerbaycan milli giysilerinin kökü asırlara dayanır. Yörede yapılan arkeolojik kazılarda tunç devrinin başlarına ait (M.Ö. 11. bin yıllık) ve Mingeçavir denilen yerde (M.Ö. 1. bin yıllık) sürüdürülen kazılar sonunda kil heykelcikler, mühür yüzükler (M.Ö. V. yüzyıl) üzerindeki resimler eski çağların giysileri hakkında bilgi

vermektedir.

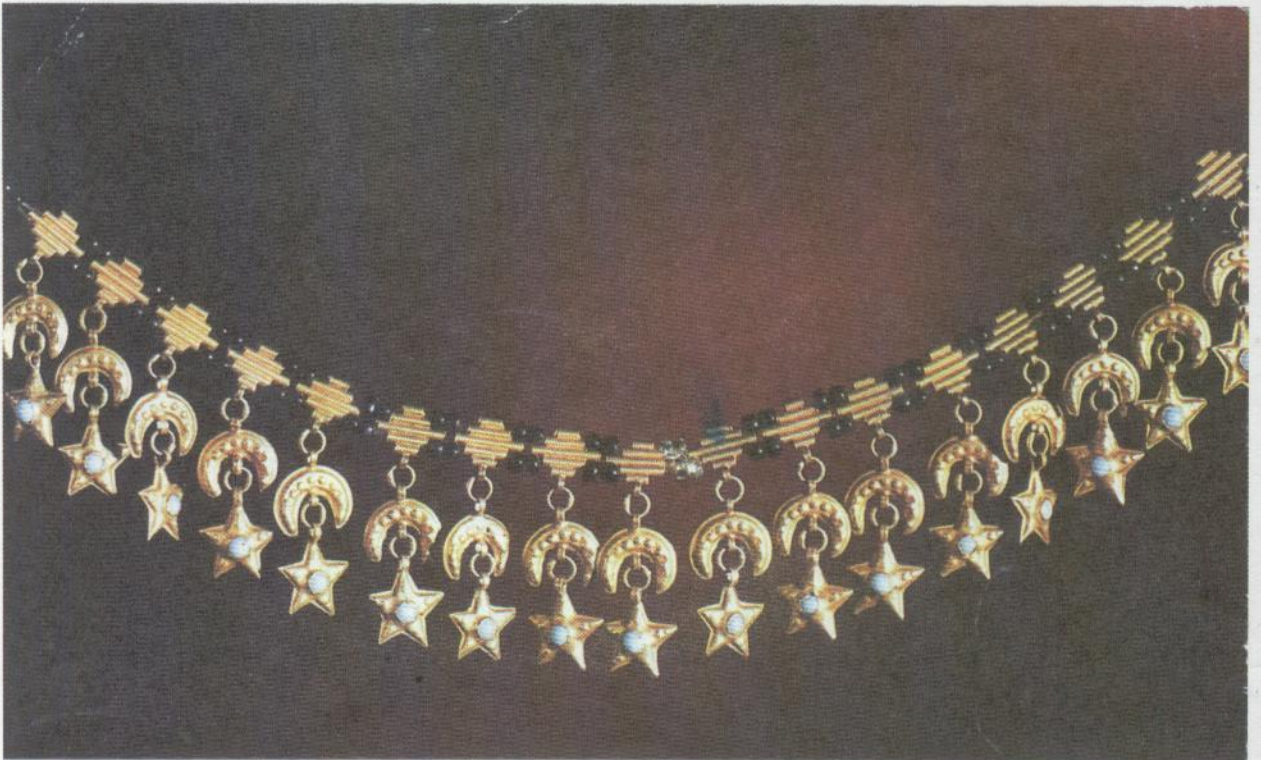
Ortaçağ'da Azerbaycan'ın bazı yerlerinde dokunmuş ipek ve yünüleri o devirde ün kazanmıştır. Ortaçağ'daki giysiler hakkında o dönem yapılan minyatürler de bilgi vermiştir.

XVIII'nci yüzyılda Azerbaycan Ortadoğu'nun en iyi ipeklerini üreten merkezi idi. Şamahı'da üretilen tafta ve ipekler ün yapmış, Gence, Ordubad, Nahçıvan gibi kentlerde dokumacılık çok gelişmiştir. Gence Kaleyağı (Başörtüsü) çok meşhurdur. Öz Türk yurdu olan Azerbaycan milli giysileri, biçim, şekil ve renklerin birbirine uyması bakımından aynı idi.

Giysilerin yapıldığı malzemenin kalitesi ve süs, şimdi olduğu gibi sahiplerinin maddi durumunu göstermiştir.

Kadın giysileri başlıca kadife ve ipekliden yapılır, erkek giysileri için çuha şal kullanılırdı. Hem kadın, hem erkek iç çamaşırları keten ve pamukludandı.

Azerbaycan kadını şairlerin şiirlerinde alageyik ve ceylana benzetilmiştir. Şiirlerde güzellik ve zerafete çok yer verilmiş, giysiler ön plana çıkmıştır. Beli dar milli kadın giysileri kadın vücudunun zarifliğini vurgular, uzun ve bol eteklerin yürüyüşe bir estetik verdiği görülür. Giysiler renk renk çiçek ve bitki

işlemleriyle süslenerek tabiatla kucak kucağa olmuştur. Geniş yenler kuş kanatlarını andırmıştır. Renk bollukları doğaldır.

XIX'uncu yüzyıl ile XX'nci yüzyıl başlarına ait Azerbaycan milli kadın giysilerinin üstünlükleri omuz ve kuşak giysileri diye ikiye ayrılır.

Omuz giysileri, iç gömlek, üst gölek ve arkalıktan (kaftan) kuşak giysileri ise tuman etek ve çahırdan (şalvar) oluşur. Kadın üstlüklerini süslemek için sarma, karağöz zenciri ve şahpesent adında altın veya gümüş simli paftalar (sırmalar) kullanılmıştır. Giysilerin yakalarına gonca şeklinde altın veya gümüş süsler takılmıştır. Boyunda karabattağ, çiğciye döşlük denilen süsler, altın takılar tarihi bir değer taşıyarak halen kullanılmaktadır.

Kadınlarda kakma nakışlı altın, gümüş veya madeni takı olarak kullanılmış, başlarda ise kalayağı (büyük şal örtü) naznaz ve örpe (ipekli örtüler) kullanılmıştır. Bazen başörtünün altından araçcın adında, kenarlarında altın süsler ve paralar dikilmiş takke takılırdı. Küpe, bilezik, boncuk veya gerdanlık tuvaleti tamamlar. Bugün yine buna benzer

giysi ve takılarla folklorik vecibeler yerine getirilir.

*Arağcının mendedir
Sermişem çemendedir
Dünya güzele dönse
Menim gözüm sendedir*

Yukarıda belirtilen dörtlüklerdeki Arağcın (başörtü) namusunun da ifadesi sayılır. Bir kızın Arağcının (başörtüsünü) bir delikanlının tutup çekmesi veya kaçırmaması, o kızın delikanlıya kaçmasının ifadesidir. (Kızın rızası ile) Yörede o kıza kimse bakamaz, başörtüsü kaçırılan kız artık sözlü sayılır ve o erkekle evlenirdi.

Erkekler üstlükleri üst gömlek, arkalık (çuha), ve pantolan (dar) veya şalvardan ibarettir. Bu giysiler Azerbaycan'ın hemen tüm bölgelerinde yayılmıştır. Azeri Türkleri'nin milli erkek giysileri arasında kalpak özel yer tutar. Ona büyük önem verilir. Erkeklerde siyah, boz veya kahve renklerinde astragan veya koyun, keçi postundan kalpak giyilirdi. Kadın ayakkabıları çeşitli olmakla beraber erkekler çizme giyerlerdi. Belde hançer ve kemer özellik taşıır. Hançerin kınından çıkması da nadirdir. Hançerin yeri kınıdır.

Hançer kınından çıkmaz. Ancak düşmana ve namusa karşı kullanılır. Kınından çıkan hançer kana bulanmıştır. Yerine temizlenerek konur.

Halk giysilerinin kompozisyon özgünlüğü, yapı sadeliği dekoratif şekli birlik içinde komple teşkil etmektedir. Güzellik, zevk ve ölçülü bir uyum vardır.

Ressam, tarihçi ve etnoğrafyalıarca incelenen milli giysiler bugün bile tarihi yaşatmaktadır.

Kıyafetleri sadece halk oyunlarında gibi değil, tümüyle incelersek ona kaynak halkın kendisi olduğunu görürüz.

Ülkemizin serhat ili Kars'ta da halk çoğunluğunu Azerbaycan Türkleri teşkil ettiğinden bu örf ve ananeler o devirlerden zamanımıza kadar beraberlerinde gelmiştir. Hiçbir değişikliğe uğramadan muhafaza edilmiştir.

Bugün Kars'taki folklorik giyim-kuşam derin geçmişi sergiler. Gerek bayramlarda gerek halk oyunları yarışmalarında bu geçmiş bütün otantiği ile görülür. Bazı köylerinde bile, asırların giyim kuşamı hiçbir değişikliğe uğramadan saklanır ve günlük yaşama da giyilir. ■

GÖKHAN

KÜRK GİYİM SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ

ETHEM GÖKHAN

Bozkurt cad. No:26/1 Basmane/İzmir

Tel : 425 83 25

445 56 56

Fax : 445 55 56

FIRAT DERİ

SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

Mehmet GÖKHAN

Merkez : Zübeyde Hanım Cad.
No: 112 Zeytinburnu-
İstanbul

Tel : 0 (212) 546 10 74
547 69 57

Fax : 0 (212) 547 69 57

Türk Folklorunda "Yapma" Bebekler

H.Oya Baysal

Ülkemizde yapma bebekler oyuncak, kukla ve çeşitli alanlarda yaşamaktadır. Şehir ve kasabalarımızda genel olarak "Bebek" adıyla bilinse de, Anadolu kasabalarında "geliñ", "güççe", "korçak" adlarıyla tanınır. Ülkemizde ve bütün dünyada kız çocukları arasında yaygın olarak kullanılan temel oyuncaklardır. Köy ve kasabalarda kız çocukları

ya doğrudan kendileri yapar ya da büyükleri tarafından hazırlanan bebeklerle "evcilik" oyunu oynarlar. Şehirlerde ise bebekler, oyuncakçı dükkanlarının en seçkin eşyalarını oluştururlar. Yapma bebekler, kız çocukları için bir eğlence vasıtası olmakla beraber, geleceğin anneleri olacak çocukları dikişe, nakışa ve çocuk büyötmeye hazırlayıcı temel fonksiyonlara da sahiptir.

En çok da oyuncak olarak kullanılan yapma bebekleri kültür tarihinin bütün dönemlerinde görebiliriz. Eski Mısır, Yunan ve Roma'dan günümüze kadar çocuk mezarları içerisinde alçı, ahşap, kemik ve fildişinden yapılmış bebek figürlerine rastlanmaktadır. Bunların çocuk mezarları içerisinde bulunması, oyuncak olarak kullanıldıklarının delili sayılmaktadır. Çeşitli medeniyetlerin beşiği olmuş Anadolu'da yapılan arkeolojik kazılarda bu görüşü destekleyen buluntular görülmüştür.

Dünyada ve de ülkemizde, kışları sertçe geçen kar yağışlı bölgelerimizde rastladığımız bir yapma bebek şekli de "kardan adam" dır. Çocukların ortak emekleriyle yaptıkları kardan adamlar başlarına giydikleri, şapka, kömürden yapılmış kaş ve gözler, havuçtan burunlar ve boyunlarına atkı olarak bağlanan bezlerle, güneş eritinceye kadar ömürleri olan yapma bebeklerdir.

Anadolumuzun çeşitli yörelerinde ve dünya tarihinin bütün dönemlerinde değişik motiflerde yapılmış yapma bebekler, yüzyıllarca kız çocuklarının oyunlarında, yetişkinlerin de koleksiyonlarında yaşamaktadır.

Sonuç olarak; turistik el sanatlarımız içerisinde önemli bir yeri olan yapma bebekçiliğin çevresinde oluşan kültür değerleriyle birlikte derlenmesi, araştırılması ve geliştirilmesi konusunda gerekli çabayı göstermek ülkemizin kültür ve turizmi açısından yararlı görmekteyim.

Siirt'te Düğün

Niyazi Enginsu

Siirt Yöresi Halk Oyunları Araştırmacısı ve Eğitimsi

Siirt ilimizin gelenek ve göreneklerine göre "Düğün Merasimi" 'nden bahsetmek istiyorum sizlere...

Aile hayatımız evlilik ile başlar. Yöremizde evlilik hayatı da kız beğenme, söz kesimi, nişan, nikah, kına, düğün ve zıfaf olarak seyir takip eder.

Kız Beğenme: Aileler, erkek çocuklarını askere gitmeden veya askere gidip geldikten sonra hemen başgöz etmek isterler. Damat adayının ailesi tanıdıkları ya da methini işittikleri kızı, kız evinden birkaç kadınla gidip görürler. Beğenirlerse konuyu, damat adayına açarlar. Bir vesile ile de görmesini sağlarlar. Bazen de damat adayı Mayıs ayındaki "**ŞİHİR**" tabir edilen ilkbahar eğlencelerinde, aile toplantılarında, düğünlerde v.b. yerlerde görüp beğendiği kızı ailesine söyler. Bunun üzerine aile kızın soyunu, sopunu, ahlakını, meziyetlerini araştırarak müspet kararlarını bildirirler.

Söz Kesimi (Temlihkeyye) : Kız beğenmeden sonra, kadınlardan kurulu bir heyet tarafından kız ailesinden istenir. Bu arada kız evi nazlanır. Bir kez de erkeklerle birlikte gidilerek kız istenir. Sonuç olumlu ise birkaç gün sonra, gündüz kadınlar, gece de erkekler kız evine giderek söz kesilir.

Nişan: Damat tarafı gelinin, gelin tarafı da damadın nişan yüzüklerini alır. Nişan günü erkek tarafı kız evine bir torba kesme şeker, bir kilo kahve, yeteri kadar sigara ve kibrit gönderir. Kız evine gelen misafirler, kadınlar ayrı erkekler ayrı olarak otururlar. Misafirlere kahve ve şeker sunulur. İmam, üç defa Nişan Duası'nı okuyarak her defasında;

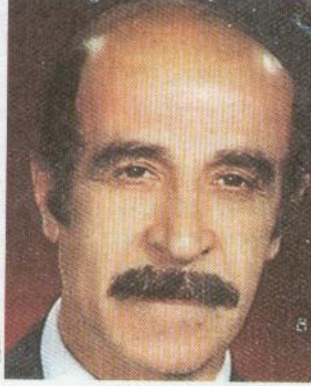
-*Oğlumuz filana, kızınız filanı veriyor musunuz?* diye sorar.

Buna kız tarafından en yaşlı erkek ;

-*Evet, verdik* anlamına gelmek üzere **ATEYNA** der.

Bu söz üzerine damadın kardeşi, yoksa yakınlarından birisi derhal yerinden kalkarak **EVET** diyen kimsenin ve hocanın elini öper. Bundan sonra Hoca Fatıha Suresi'ni okur. Merasimin bittiği kadınlara bildirilir. Eğlenceler başlar.

Birkaç gün sonra cuma akşamı damat tarafı kız evine gider. Gelin, yaş sırasına göre gelenlerin ellerini öper. Onlar da geline çeşitli hediyeler verirler veya takı takarlar, eğlenirler.

Nikah: Usulüne göre dini ve resmi nikah kıyılır. Pazartesi günü damat tarafının hazırladığı hamam takımı, ayakkabı, manto, elbise, çanta gibi eşyalar bir sandık içinde kız evine götürülür. Kız evi gelen misafirler için hazırladığı yaprak dolma, içli köfte (*kitef*), perde pilav, etli pirinç pilavı (*ris*) gibi yemekleri ikram eder. Kız evinde, misafirlerin huzurunda tarafların çıkardığı çeyiz eşyaları tek tek gösterilir, övülür. Her parça eşyanın gösterilişinde bir alkış kıyamet kopar.

SABAHIYE denilen bu armağanlar, gerdek gecesinin ertesi günü sahiplerine dağıtılır.

Kına: Çarşamba günü akşamı damat tarafı gelin evine kına götürür. Bu kınanın içine mali durumlarına göre, damat tarafı bir miktar para koyar. Aynı gece kadınlar gelinin eline kına yakarlar. Bu kınanın bir kısmı da yakınlarla dağıtılır. Kına yakılırken çeşitli oyunlar oynanır.

Düğün-Zıfaf: Perşembe sabahı damat arkadaşları ile hamama gider. Gelin de kendi yakınları ve damadın yakınlarıyla birlikte hamama gider. Hamamda damadın tarafının gönderdiği çeşitli yiyecekler ve meyvalar yenir. Hamam faslından sonra, damat evinde, damat ve arkadaşları oyunlar eşliğinde damat traşı olurlar.

Yatsı namazından sonra, gelin debdebeli bir şekilde damat evine götürülür. Geline, babasının dışında ailesinin en yaşlı erkeği refakat eder. Gelin, oğlan evine gelince, kapıda, damadın yakınlarından biri tarafından kırılan testinin üzerinden atlar. Bereket Timsali adı verilen ve içinde şeker, para ve arpa bulunan testinin dağılmasıyla etrafa saçılanları oradakiler toplarlar.

Damat ve gelin bir müddet misafirlerle oturduktan sonra odalarına çekilirler. Zıfaf odasına konan, Damat Mendili denen renkli bohçadan damat geline yüz görümlüğünü verir.

Cuma sabahı gelinin ailesi, damadın evine gelirler. Gelin, tekrar gelinlik elbisesini giyerek büyüklerin ellerinden öper ve aralarında oturur. Öğlene kadar oturan gelin ailesine yiyecek ikram edilir. Sonra **SABAHIYE**'leri kendilerine verilir. Ardından gelin ailesi dönüp evlerine giderler. ■

Avrupa Birliğine Girerken Sanatının Rolü

Lerzan Öke

Sanatçılar ve Sanatseverler Derneği Başkanı

Avrupa Birliğine girmek üzere olduğumuz şu sancılı ve zor günlerde, Türk Hükümetine olduğu kadar Türk Milletine de bazı görevler düşmektedir. Etnik kökenleri ne olursa olsun, bir millet böyle zamanlarda yanyana olmasını bilmeli ve yaşadığı ülkenin sorunlarını hafifletmeye çalışmalıdır.

Atatürk'ün "herkes her mevkiye gelebilir; Cumhurbaşkanı bile olabilir, ancak sanatçı olamaz" diyerek yüceltiği ve ayrıcalık tanıdığı biz sanatçılara ve de bu sanatçıları biraraya getiren sanatsal derneklere daha da çok görevler düşmektedir; kanımca.

Atatürk bizlere bu ayrıcalığı sadece yaratıcı gücümüz olduğu için değil, "ülkeler arası sanat ve kültür köprüsünü" kurabildiğimiz için de vermiştir. Ve de, özellikle Avrupa'ya açılabilmiş sanatçılarımızın sadece kendilerini değil Türk Halkını, ülkemizin doğal güzelliklerini ve en önemlisi Türk'ün dost kişiliğini belirtmekteki rollerimiz açısından bu övgüyü yapmıştır.

Yurt dışında periyodik dahi olsa iki sene yaşayabilmiş ve Avrupa'nın hemen hemen tüm ülkelerinde sergiler açmış bir sanatçı ve araştırmacı gazeteci olarak, bu görevi şahsen ben yaptım ve bizleri daha iyi tanımlarına özen gösterdim. Benden evvel ve sonra giden değerli pek çok sanatçımızın da bu görevi içtenlikle bir "sanat elçisi" olarak yaptıklarına inanıyorum.

Sanat evrensel olduğuna göre ; sanatçıda evrenin yani tüm dünyanın insanıdır ve bu nedenle sanatçı her gittiği ülkeye ilk adımda intibak eden kişidir. Zira hiçbir art düşüncesi ve politik sorunları yoktur. Ancak sanat bizahtih politikaya olduğuna göre "sanat elçiliğini" bu perspektiften gösterme şansına sahiptir. Örneğin; yıllar önce Kıbrıs Ledra Palas'da (1959) açtığım bir sergide ki, seçim zamanına denk düştüğü için tüm dünya basını oradaydı. Çarşafli kadınlara karşı çıkışım ve Arap kadınları ile bizi karıştırmaları diye yansıttığım çimento-seramik yapıtlarım Amerikada Philadelphia'da Woodward Müessesesi tarafından ilginç bulunmuş ve bir seneliğine orada hizmet vermem için teklif yapılmıştı. Tabii bu konudaki ikinci şansımda inşaat çimentosunu

seramiğe uygulayarak bir yenilik yaratmış olmamdı.

TÜM DÜNYA ÜLKELERİNE ÇAĞRI

İşte; vaktiyle bana yapılan ve maalesef birtakım nedenlerle gidemediğim bu sanatsal davet bana ülkemizde bir "SANATÇILAR KÖYÜ"nü kurma fikrini verdi ve Kıbrıs dahil ülkemizin tüm yörelerini bir yıla yakın araştırarak, bu otuzbeş yıllık gayemi İstanbul'a 45 dakika mesafedeki, Silivri Akören köyüne bağlı, 150 dönümlük bir arazi üzerinde gerçekleştirme şansını yakaladık.

15 yıldan beri başkanlığını yaptığım Sanatçılar ve Sanatseverler Derneği bünyesinde 4 sene evvel başlattığımız bu köy 1996 da tüm dünya sanatçılarına

kapılarını açacak ve uluslararası boyutta oluşacak köyümüzde yerli ve yabancı sanatçıların bir arada çalışabilecekleri atölyeler, sergileme mekanları sanatın tüm dallarına cevap verecek düzeyde olacaktır. Ayrıca yaz - kış tüm sanatçılarımıza, yerli ve yabancı TV ve Basın mensuplarına hizmet verecek köyümüz, ülkemizin geniş çapta propoganda kaynağı olacak ve 21.yüzyıla girerken gelişen dünya turizmine de Türkiye'den ışık tutacaktır.

GİTMESEK DE GÖRMESEK DE O KÖY BİZİM KÖYÜMÜZDÜR

Çocuklarımızın şarkısı olarak dillerde dolaşan bu şarkıyı tersine çevirmek için yönetim kurulumuzu oluşturan Yüksek mimar , mühendis, işadamaı, doktor ve maliyecilerden oluşan gönüllü bir kadro ile canla başla çalışmaktayız. Yine ülkemize önce azınlık bir kadro ile başlayıp, şu anda hemen hemen tüm ülkelerin çocuklarının ülkemize geldiği gibi, köyümüz de bunu belirli tarihlerde getirerek bu defa tüm dünya sanatçılarını kucaklayacaktır.

Şu anda alt yapısını elektrik, su, ağaçlandırma ve yolunu bitirdiğimiz köyümüze en büyük destek Orman Bakanlığı, Köy İşleri Bakanlığı ve Sayın İstanbul Valimiz Hayri Kozakçıoğlu'ndan gelmiş olup bu vesile ile teşekkür ve şükranlarımız sonsuzdur.

LERZAN ÖKE

Ata'yla Özdeşleşmiş Sanatçımız

Althan Enson

1930 yılında İstanbul'da doğdu. Temel eğitimi bitirdikten sonra Ressam Hikmet Onat'ın önerileri ile Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ne girdi. Halil Dikmen, Cemal Tollu ve Bedri Rahmi Eyüpoğlu Hocalarından feyz alıp mezun oldu.

Önce, çalışma hayatına Türk Basınında gazete Ressamlığı ile başladı. Vatani hizmetini bitirdikten sonra, bu kez çalışmalarına basın kartı hamili olarak Dünya, Yeni Gazete ve Tan gazetelerinde 10 yıl çalıştı. Daha sonra sanat birikiminin etkisi ile Resim ve Heykel çalışmalarına olanakları ölçüsünde devam etti. Bir reklam kuruluşunda Grafiker Ressamlık yaptı. Bu arada amacına uygun bir resim atölyesi kurup 31 yıldan beri bu atölyede, çalışmalarını sürdürmektedir.

Mesleki uğraşı içinde sanat çalışmalarına da ayrıca geniş yer verdi. Hocalarından aldığı feyz ile,

Ressam Althan Enson kişisel sergisinde

Sanatın; dili, dini, mezhebi, ırkı ve rengi ne olursa olsun, insanların gözlerinden ruhuna ve kültürüne hitab eden en güçlü bir heyecan ve duygu olduğu görüşüne vardı.

Geçmiş ile gelecek arasında sanatsal bir köprü oluşturmanın, sanatçı için bir hedef olması gerektirdiğine inanarak, bu görüşü somut empresyonizm tarzında çalışmalarını sürdürmeyi tercih etti. 48 yıldır bu tarzda çalışmalarına devam etmektedir.

Sanatçının ana konusu Ulu Önderimiz Atatürk'ün kişiliği, anıları ve ilkelerini belgeleyen tabloları hazırlamak ve bunun yanısıra ülkemizin geleneklerini, tarihini, kültür ve doğa güzelliklerini aksettirebilmek ve geçmişle geleceğe bağlayan bir köprü görevini üstlenerek toplumun görüşlerine sunmak tek amacı olmuştur.

Atatürk'ün manevi kızı Ülkü Hanım, sergiyi açarken.

Topkapı Sarayı Müdürü Ahmet Menteş, açılış konuşmasında.

SAYDAM

YAYINCILIK

**Kitap
Dergi
Broşür
Katalog
İlanlar
Baskılı formlar
Reklam Tasarımı**

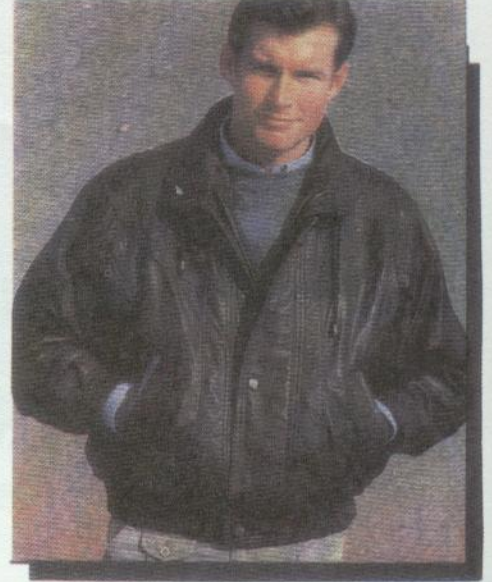
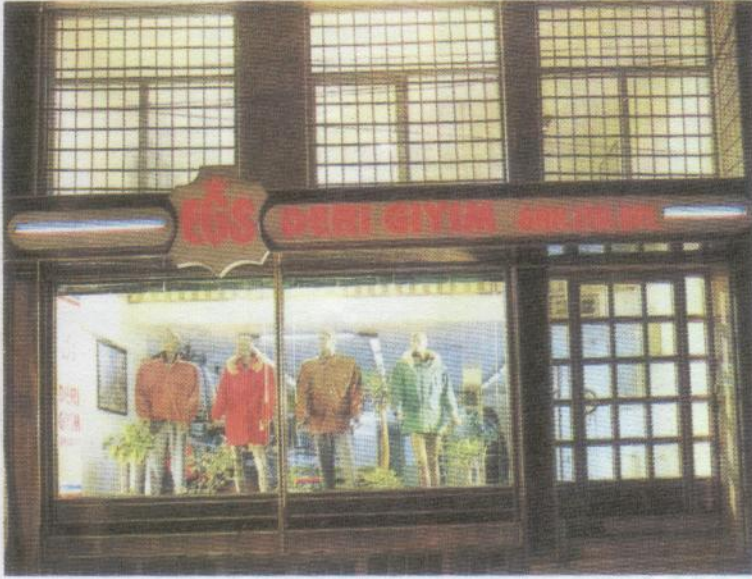
**ve diğer tanıtım işlerinizde
Uzman kadrosu
Modern teknolojisi ile
HİZMETİNİZDE....**

*Saydam Yayıncılık : Boyacı Ahmet sok. Nuri Bey iş hanı
Kat 2 No:209 Çemberlitaş / İstanbul
Tel 51767 24*

EGS

DERİ GİYİM SAN.
TİC. LTD. ŞTİ.

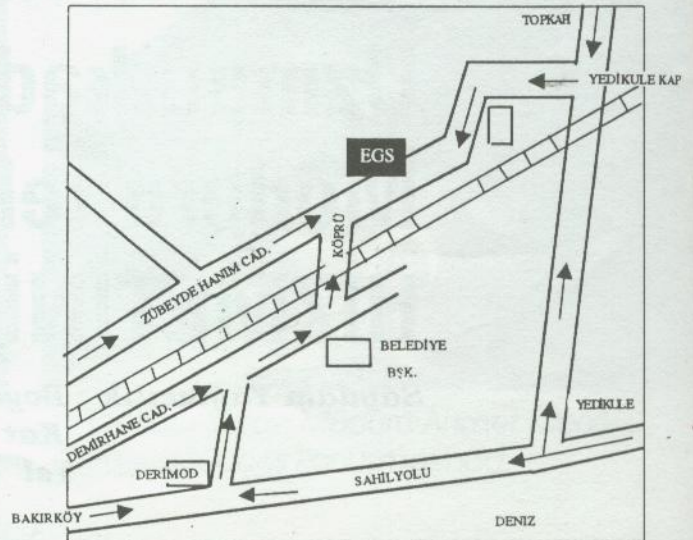
EGS

DERİ GİYİM SAN.
TİC. LTD. ŞTİ.

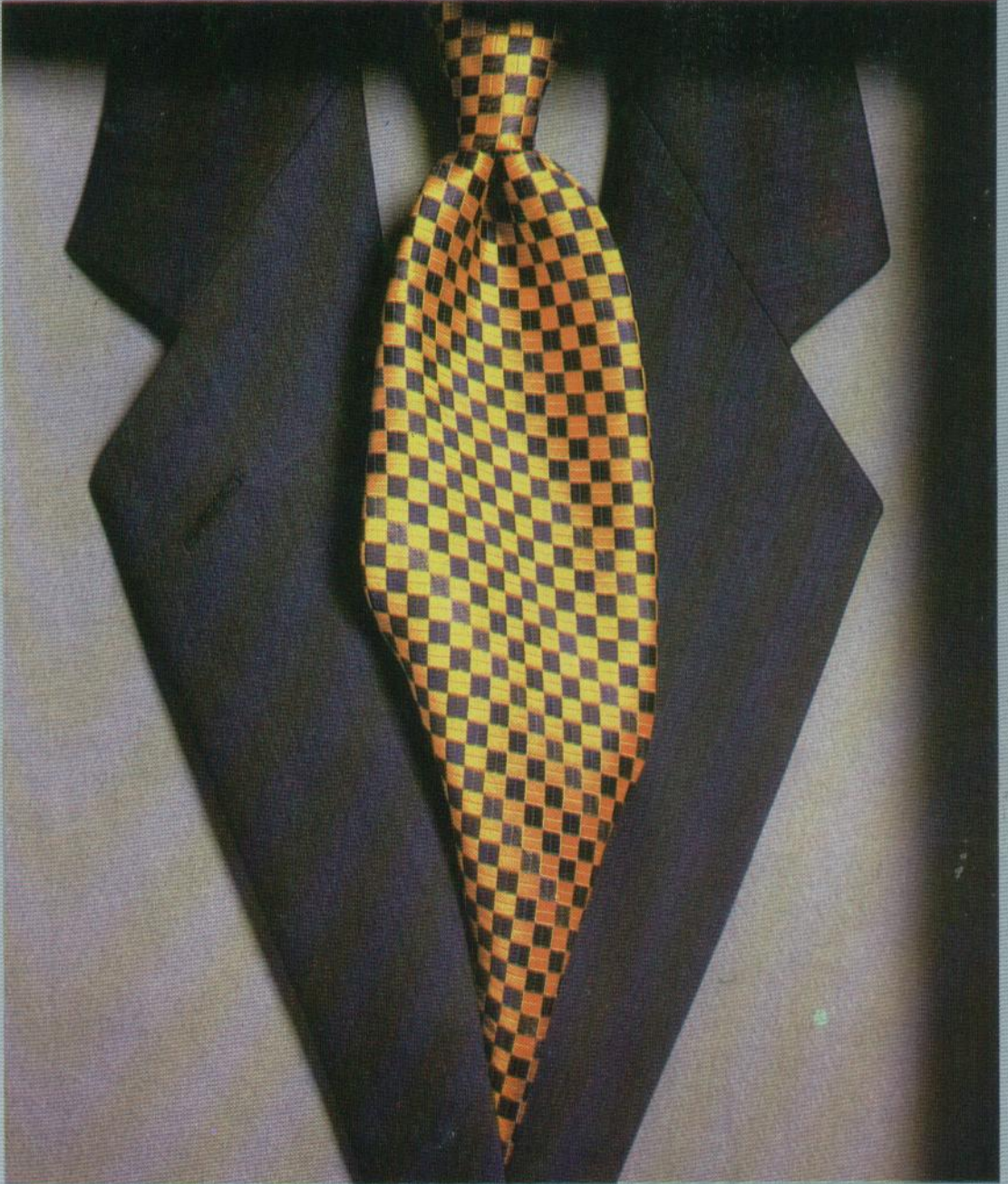
Zübeyde Hanım
Caddesi No: 80
Zeytinburnu - İSTANBUL

Tel : (1) 558 65 44

Fax : (1) 547 78 00

Haydarcan moda evi

Terzi Haydar Dođan

Cumhuriyet cad. Nispet sok. No: 17 D:2 80230 Elmadađ / İstanbul Tel:0212 2414516

BAYKALLAR

DERİ SANAYİ ve TİCARET A.Ş.

Merkez: Çarşıkapı Divanialı sk. No:9/A Beyazıt-İstanbul

Mağaza: Mithatpaşa Cd. Büyük Haydar Efendi sk.
No:34 Beyazıt-İstanbul

Şube : Hatboyu Zübeyde Hanım Cd. No:104
Zeytinburnu-İstanbul

Fabrika: Çanlı Tabakhaneleri 4.sk.N:7
Çanlı - Uşak

Tel:516 34 30/ 3Hat-516 16 47/2 Hat.

Fax: 516 48 30

Tel: 518 05 07 -518 07 08

517 93 89

Tel: 510 8873- 510 88 74

Fax: 510 88 75

Tel: 0276. 212 13 13

Fax: 0276. 215 56 10